

HANGYA

A szövetkezetek évenkénti nemzetközi ünnepnapja.

Mult évi 23-ik számunkban közöltük a szövetkezetek nemzetközi szövetségének lelkes felhívását egy szövetkezeti ünnepnap tartására.

Ezen ünnepnap célja egész világ előtt igazolni a szövetkezetek összetartását, a javak tervszerű együttes termelése és igazságos elosztása által, egy új, alakulóban lévő és a jelenlegi kapitalisztikus termelési rendszerrel szemben jobb gazdasági rendnek megteremtésében.

A Hangya szövetkezetek aiudi—nagyenyedi központja a tavaly kétképpen kívánt az ünneplésben résztvenni és pedig magának a napnak megünneplése által, a templomokban és a templomokon kívül, a szövetkezetek székhelyein, — továbbá mindazoknak szerény erejéhez mért megjutalmazása által, kik Hangya szövetkezeteink megteremtésében és fenntartásában jelentős érdemeket szereztek.

A szövetkezetek nemzetközi szövetsége az idén is elküldte hozzánk felhívását és mi is az egyházak püspökeitől kértük az engedélyt arra, hogy idei ünnepünket a tavalyihoz hasonlóan az egyházak vezetésével folyó július hó 6-án megtartható legyen. Őszinte sajnálatunkra felhívásunk az ünnep megtartására a posta előre nem látott késedelme miatt nem jelent meg mult számunkban. Ezért most hívjuk fel szövetkezeteink vezetőségeinek szives figyelmét arra, hogy Hangya szövetkezeteink a nemzetközi szövetkezeti ünnepet az idén július hó 13-án fogják megtartani és felkérjük minden egyes szövetkezetünket arra, hogy a székhelyén levő lelkes urnál és ha többen vannak, lelkes uraknál felhívásunk vétele után sziveskedjenek jelentkezni ama kéréssel, mely a mult évhez hasonló formában a szövetkezetek jelentőségének és céljainak a folyó évi július hó 13-án tartandó rendes istentisztelet keretében leendő méltatására vonatkozik.

De fenntartjuk és folytatjuk tavalyi ünneplésünk azon második módját is, mely az érdemes szövetkezeti vezetők jutalmazásában akarja kifejezni a központ elismerését az érdem iránt és a központ buzdítását további kitarásra.

Ugy a kitüntetett szövetkezeti vezetők, mint szövetkezeteink megkapták bizonyára az elismerő okiratokat és utal-

ványokat lapunk megjelenésekor úgy, hogy minden késedelem nélkül pontosan a nemzetközi ünnepnapon elhatározásunk ezen része végre lesz hajtható. Folyó hó 16-án kérjük szövetkezeteinket és szövetkezeteink tagjait, szenteljenek önmagukban, ha csak pár percet annak meggondolására, hogy a szövetkezetek a becsületes kereskedelem boltjai igen magas, habár még távolálló célok szolgálatában, mely felé annál biztosabban közeledünk, minél tudatosabb hivei vagyunk az emberek, nemzetek közötti békének, a nyelvünkben, vagyionunkban s műveltségünkben különböző emberek között szükséges megértésnek és türelemnek.

A Hangya Szövetkezetek központja.

A szövetkezetek nemzetközi kiállítása Gentben.

Ma van a szövetkezetek évenkénti világünnepének az évfordulója. Az összes civilizált államok szövetkezetei közös ünnepléssel tüntetnek e napon a szövetkezeti eszme mellett és a mesterségesen elzárt országhatárokon keresztül lélekben, testvéri jobbot nyújtanak egymásnak, hogy új erőt és bizodalmat merítsenek küzdelmükhöz és szövetkezeti munkásságukhoz, melynek célja nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül a szövetkezeti mozgalom terjesztésével, a szövetkezetek felvirágoztatásával, a fogyasztóknak és termelőknek gazdasági szövetkezetekbe leendő tömörülésével és a szövetkezetek hova-tovább erősebb és tervszerűbb összeműködésével előkészíteni és megteremteni egy olyan társadalmi gazdálkodást, amely a gazdasági kizsákmányolás minden lehetőségét rendre kizárja és a nemzetközileg is közös gazdasági érdekek tiszteletét, megbecsülését és békés összeegyeztetését eredményezi és ezzel megteremti a mindnyájunk által óhajtott világ béke legerősebb biztosítékát.

A világ szövetkezeteinek mindig erősbbödő mozgalma és évről-évre gyarapodó gazdasági hatalma és a fogyasztókban mindinkább ébredő szövetkezeti öntudat, semmi kétséget sem hagy az iránt, hogy az idők folyamán a kezdet nagy nehézségeivel már is sikeresen megbirkózott szövetkezeti mozgalom kitűzött célját az idők folyamán el fogja érni és embertszerező, embertmegbecstülő

munkájához évenként az új tagok millióit megfogja tudni nyerni.

Ezt a biztos célbarobogást és óriási haladást igazolja a most folyó szövetkezeti világkiállítás, amely szeptember 15-ig fog tartani Gentben és amelyre az összes Európai államok Amerika és Ázsia szövetkezeti központja cca. 51 állam szövetkezeti szervezetei voltak a részvételre felkérve és egynehány kivételével a kiállításon mind részt is vesznek.

Gent „Ville des fleurs“ (Virágok városa) Belgium kikötő városa, a belga szövetkezeti mozgalom, ipar, kereskedelem és művészet központja. A kiállítást az 1913-i világkiállítás céljaira épült gyönyörű csarnokokban rendezik. Ugyancsak a kiállítás ideje alatt, szeptember 1—4-ig fogják megtartani a tizenegyedik nemzetközi szövetkezeti kongresszust is.

Központunk a romániai szövetkezetekkel karöltve képviseltetni fogja magát a kiállításon és elnökével a tartandó szövetkezeti kongresszuson.

A kiállítás rendezését és e súlyos feladatot néhány nagyobb szövetkezeti központ és a szövetkezetek nemzetközi szövetsége Londonban vállalták a belgiami „Vooruit“ („Előre“) szövetkezeti központtal az élükön, amely 50 éves jubileumát ez alkalommal ünnepli.

A kiállításon a szövetkezetek a világ piacon először jelennek meg, hogy megmutassák ezidőszerint mire képesek és milyen gazdasági erőt képviselnek a termelés, fogyasztás és gazdasági szervezkedés terén.

A kiállítás programja két főcsoportra oszlik:

I. A szövetkezeti csoport 6 osztálya.
II. A social politikai intézmények és berendezések csoportja.

A szövetkezeti csoport 6 osztálya
1. szövetkezeti, történelmi, szervezeti, és propaganda rész.

2. a fogyasztás szövetkezetei,
3. az ipartermelés szövetkezetei,
4. az építő szövetkezetek,
5. a hitel- és biztosítási szövetkezetek,
6. a mezőgazdasági, beszerző, értékesítő és termelő szövetkezetek.

E 6 osztály további 60 alosztályba van ismét felosztva.

A social politikai intézmények csoportja 3 osztályból áll aszerint, amint ezen intézmények működését 1. a szövetkezés, 2. az államhatalom, 3. az egyéni kezdeményezés hozta létre, illetve irányítja.

A világ kiállítás „EICOS“ nevet visel, amely görög szó, a kiállítás francia címének kezdőbetűiből van összeállítva és jóságot, igazságosságot és értelmességet jelent.

G. J. D. C. Goethard a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének elnöke a kiállításra a következő felhívást bocsátotta ki:

A Vooruitnak, a jól ismert szövetkezeti központnak 50 éves jubileuma és a nemzetközi szövetkezeti congressus alkalmából 1924-ben Gentben találkozni fog mindenki, aki ma szövetkezeti névre jogcímet formál. Az igazi szövetkezeti embereket nem szükséges meggyőzni és invitálni arra, hogy készüljenek a genti utra. Közülök mindenki el fog jönni 1924-ben Amsele szövetkezeti kollegánk városába, mert a szövetkezeti mozgalom diadalára törekszik, amely egyedül fogja a társadalmat egy magasabb civilizáció fokára emelni. Senki sem lesz, aki megbánja elhatározását. Szívünk felvidul még, amikor visszaemlékezünk a napra, midőn először volt alkalmunk megcsudálni a genti pompás szövetkezeti intézményeket. A genti szövetkezők hűsége szövetkezetük iránt olyan, hogy lehetővé teszi nekik, hogy vállalkozzanak mindarra, amit keresztül akarnak vinni. Nincs kételkedésünk aziránt, hogy a Vooruit nemzetközi kiállításon az első helyek egyikét fogja elfoglalni. De abban sem kételkedünk, hogy a világ szövetkezői minden erőfeszítést meg fognak tenni, hogy ez a kiállítás egy nagystilű manifesztációja legyen a szövetkezés lényegének és szervezetének. A szövetkezeti nemzetközi kongresszus és a nemzetközi szövetkezeti kiállítás meg fogja győzni az egész világot 1924-ben arról, hogy minden ország szövetkezői — a nagy háború idő utáni nyomoruságnak ellenállva — megőrizték a reményt és mozgalmuk jövőjébe vetett vas hitet. — Ime, miért megyünk Gentbe, 1924-ben.“

A világkiállítás rendező elnöke: E. Anseele, aki elnöke a Vooruit szövetkezetnek és a genti socialis intézményeknek, volt közmunkügyi minisztere Belgiumnak, Gent városának követe és a genti szövetkezeti alakulatoknak az alapítója, a következő felhívást teszi közzé:

„Felhívás a világ összes szövetkezeteihez! A kiállításunkhoz való csatlakozásra a legtávolabb fekvő vidékeket és új országokat is felhívjuk.

Erősen hiszünk minden országnak — ahol a szövetkezés dolgozik — a teljes részvételében. Szövetkezeti Vezérek! Elfogadva a közölt programot, határozátok el magatokat lelkesedéssel, hogy résztvesztek kiállításunkon, amely először rendeztetik internacionális alapon.

Kedves szövetkezeti Tagtársak! Szívesen meginvitálunk benneteket Gentbe 1924-ben. Ti el fogtok jönni ide, bizonyosságai kell hogy legyetek annak a csodálatos hatalomnak és erőnek, amelyet a szövetkezetek itt mutatni fognak szervezetek által.

L'eicos egy dicső datumot fog felmutatni a szövetkezeti világmozgalom történetében. Egész világ szövetkezői, gondoljátok meg azt is, hogy együttes akciótokkal tartoztok a béke gondolatának és a testvériség eszméje megvalósításának az összes népek között“.

H. J.

Szövetkezeti hírek.

Ellenzolgáltatás a Központ támogatásáért. A sóvárad szövetkezet elhatározta szövetkezeti ház építését és annak megvalósításához a tagok segítségét kívánta igénybe venni. A vezetőség felhívására a szövetkezeti gazdátalok szövetkezetük iránti lelkesedéssel készséggel siettek munkába állani s ki ahogyan tudott, vagy kézimunkával, vagy szekér fuvarral igyekezett a szövetkezeti házépítésben részt venni. A szövetkezeti tagok ezen példás szövetkezeti megértő össz-működését a központ is méltányolni kívánta és megfelelő összegű kamatmentes áruhitelt nyújtott a szövetkezetnek, így akarván támogatni a sóvárad öntudatos szövetkezeti tagokat, házépítési törekvésükben. A szövetkezet a központi támogatást örömmel és hálás köszönettel fogadta, de ez alkalommal is betartani óhajtván a szövetkezetnél már régen gyakorlatban levő elvet, hogy ellenzolgáltatás nélkül senkitől semmit el nem fogadnak, így a központnak megbecsülhetetlen támogatásáért az áruhitel kamatjának megfelelő értékben szövetkezeti üzletrészeket szavaztak meg ellenzolgáltatás gyanánt. Ezen adomány által a szövetkezet még szorosabbá kívánta tenni a központtal fennálló rendkívül eredményes kapcsolatot és példát szolgáltatott valamennyi szövetkezetnek a központtal való szoros együttműködés megbecsülésére. Levelét aként zárja: Isten adjon sok kölcsönös megértő barátot a közös törekvésekben, hogy a szeretet és megértés diadalma legyen az eszme tökéletesítője.

Tőkegyűjtés Korondon. Már a múlt alkalommal közöltük a korondi szövetkezeti tagok áldozatkész tőkegyűjtő mozgalmát, mellyel összekötve kézi és iga napszámmal is részt vettek a beálló szin felépítésében, ujabban a következő üzletrészjegyzést eszközölték. A régi tagok közül *Oláh István 4, Varga Mózes dió 1, Kovács György Laci 8, Molnos Aronné 1, Fábán Antal 2, Molnos József Lajosé 1, Fábán Elek 10, Molnos G. Ferencné 4, Lőrincz András Antalé 2 új üzletrészt jegyzett. Új tagok gyanánt beléptek Tótfalui János bajusz 3, Simó Dénes 1, Simó Dániel ifj. 1, Molnos A. János 2, Kedei Márton bori fia 1, Lőrincz András Bertalané 1, Szász Lajos Jánosé 1, Szász János Jánosé 1, Szász Péter Jánosé 1, Imre Ferenc Józsefé 1, Fábán Imre Józsefé 3 és Molnos Mózes ifj. dicső 1 üzletrésszel.*

A központ közleményei.

Pályázat üzletvezetői állásra. Az érado nyi fogyasztási szövetkezet üzletvezetőt keres. A szövetkezet évi forgalma cca 150—200.000 leire tehető, üzletvezetőül nők is pályázhatnak. Üzletvezetőtől 6000 leu készpénz, vagy hasonló értékben ingatlanra történő bekebelezés kívántatik óvadéku. Pályázatok legkésőbb augusztus hó 15-éig adandók be az érado nyi fogyasztási szövetkezet igazgatóságának (Adoni) címére.

Napszámjegyzékek. Központunk felhívja a szövetkezetek ügyvezetőinek figyelmét az Erdélyi Gazdasági Egylet kiadásában megjelent, a gazdaságokban általánosan használatos nyomtatványokra, melyeket a gazdaközönség legkönnyebben a szövetkezetek utján szerezhet be.

Ezen nyomtatványok a következők: Napszámjegyzék 16, 50 és 100 oldalas viaszosvászon kötésben.

Szegődmény levél 4 oldalas.

Ezen nyomtatványok beszerzése közvetlenül az Erdélyi Gazdasági Egylettől Cluj, Str. Andrei Muresan 10 esz-közölhető, esetleg közvetve központunk utján is.

Áruosztályunk értesíti az összes szövetkezeteket, hogy a közeledő cséplési szezonra gondoskodott a szövetkezetek részére multhatatlanul szükséges benzinnel. Így központi raktárunkban kellő készlettel rendelkezünk 755/60-as sudánnal veresre festett nehéz benzinnel, melyet szövetkezetekünknek legelőnyösebb ár mellett adunk.

A szállítást központi raktárunkból fogjuk intézni s ezért felkérjük az ügyvezetőket, hogy amennyiben a szövetkezet vashordóval rendelkezik, jelezze azt benzinszükségletének rendelkezésekor. **A benzinnel rendelések mielőbbi feladása tehát a szövetkezetek érdekében áll.**

Áruosztályunk ismételten figyelmébe ajánlja szövetkezeinknek a befőzési szezon kezdetével legkeresettebb idény-cikkeket:

Befőtt és izes üvegek:

0.2 lit. 60 számú

0.3 " 50 "

0.45 " 40 "

0.65 " 30 "

0.95 " 24 "

Ugorkás üvegek:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10 literes nagyságokban.

Lantorna papir.

Befőtt kötöző zsinag.

A „Hangya“ című mellékletet szerkeszti:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

„HANGYA“ SZÖV. KÖZPONTJA, NAOVENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

Az E. O. I. Ikkáta.